

TRENDS IN RESEARCHS TRAINING OF GIFTED: A METHODOLOGICAL ANALYSIS¹**Yavuz BOLAT***Yrd. Doç. Dr., Mustafa Kemal Üniversitesi, EPÖ ABD, yavuzbolat06@gmail.com***Musa Tarık TEKİN***Öğretmen, MEB, musatariktekin@gmail.com**Received: 11.03.2017**Accepted: 18.06.2017***ABSTRACT**

Exploration of gifted individuals, revealing their talents and intelligence potentials and directing them according to their interests are increasingly attached importance in Turkey. Accordingly, gifted training-oriented researches is also increasing in our day. The aim of this study is to methodologically analyse the postgraduate theses prepared in the field of education of highly gifted individuals. The study group of this research, designed in compliance with qualitative research approach, has been consisted of 46 postgraduate theses prepared at universities in Turkey between the years 2002 and 2016, open to public, and accessible in the National Thesis Center. Criterion sampling method, which is one of the suitable sampling methods for qualitative research methodology, has been applied in the establishment of the study group. Document review has been used for the collection of the research data. "Scientific Publication Analysis Form" was used in the study, developed by researchers as an instrument for data collection. Descriptive content analysis has been used in the analysis of research data, and validity and the reliability measures specific to qualitative research were taken. According to the results of the research; it has been found that a large number of graduate theses prepared between the years 2002 and 2016 have been constituted by postgraduate theses, and the majority of the theses are based on quantitative research methodology, and include qualitative and mixed method- based researches. It has been determined that descriptive research design was mostly used in quantitative researches, and case studies and historical research designs have been used in qualitative researches in the theses. Mostly the data collection techniques, such as tests / scales, interview and observation techniques have been used in the researches. The methods of predictive analysis came into prominence in the data analysis of quantitative studies; content analysis in the data analysis of qualitative studies.

Keywords: Training of gifted, qualitative research, methodological analysis, trend.

ÜSTÜN YETENEKLİLERİN EĞİTİMİ ARAŞTIRMALARINDA EĞİLİMLER: YÖNTEM BİLİMSEL BİR ANALİZ**ÖZ**

Türkiye’de giderek üstün yetenekli bireylerin keşfine, yetenek ve zekâ potansiyellerinin ortaya çıkarılmasına ve ilgi alanlarına göre yönlendirilmelerine önem verilmektedir. Bu doğrultuda üstün yeteneklilerin eğitime yönelik araştırmalar da günümüzde artış göstermektedir. Bu araştırmanın amacı üstün yeteneklilerin eğitimi alanında hazırlanmış olan lisansüstü tezlerin yöntembilim açısından incelenmesidir. Nitel araştırma yaklaşımı doğrultusunda tasarlanan bu araştırmanın

¹ Bu çalışma 7-8-9 Nisan 2017 tarihinde İstanbul’da düzenlenen Uluslararası Üstün Yetenekliler Kongresi’nde sunulan bildirinin genişletilmiş ve düzenlenmiş halidir.

çalışma grubunu 2002-2016 yılları arasında Türkiye’deki üniversitelerde hazırlanmış, Ulusal Tez Merkezinde erişime açık olan ve erişim sağlanan 46 lisansüstü tezi oluşturmaktadır. Çalışma grubunun oluşturulmasında nitel araştırma metodolojisine uygun amaçlı örnekleme yöntemlerinden biri olan ölçüt örnekleme yöntemine başvurulmuştur. Araştırma verilerinin toplanmasında doküman incelemesinden yararlanılmıştır. Araştırmada veri toplama aracı olarak araştırmacılar tarafından uzman görüşü alınarak geliştirilen “Bilimsel Yayın Analiz Formu” kullanılmıştır. Araştırma verilerinin analizinde betimsel içerik analizden yararlanılmış olup; nitel araştırmaya özgü geçerlik ve güvenirlik önlemleri alınmıştır. Araştırma sonuçlarına göre; 2002-2016 yılları arasında hazırlanan lisansüstü tezlerin büyük bir çoğunluğunu yüksek lisans tezlerinin oluşturduğu, tezlerin büyük çoğunluğunun nicel araştırma metodolojisine dayalı olup nitel ve karma yöntemlere dayalı araştırmalara yer verildiği tespit edilmiştir. Tezlerde nicel araştırmalarda çoğunlukla betimsel araştırma deseni, nitel araştırmalarda ise örnek olay ve tarihsel araştırma desenleri kullanıldığı tespit edilmiştir. Araştırmalarda veri toplama tekniği olarak en çok test/ölçekler, görüşme ve gözlem teknikleri kullanılmıştır. Nicel çalışmaların veri analizinde kestirimsel analiz yöntemleri; nitel araştırmalarda ise içerik analizi ön plana çıkmıştır.

Anahtar Kelimeler: Üstün yeteneklilerin eğitimi, nitel araştırma, yöntem bilimsel analiz, eğilim.

EXTENDED SUMMARY

Introduction

Training activities are designed taking into consideration the needs of the dominant group and their expectation from life. Since the individuals apart from the dominant group are considered as special, the educational needs of these individuals are attempted to be satisfied through special training activities. The first group ,apart from the dominant group, are individuals with physical and mental deficiency, the second group are highly gifted individuals. These two groups also need special training activities.

Recently, the exploration of highly gifted individuals, revealing their talents and intelligence potentials and directing them according to their interests are increasingly attached importance in Turkey. As a result of this interest, the school buildings, in which these individuals could receive education, have been established. There are three different applications in the field of gifted individuals education in Turkey, namely “*special schools*”, “*special classes*” and “*post-school time programs*”. The *special schools* in this field are consisted of science high schools, conservatories, social sciences and sports high schools; *post-school time programs* are consisted of Highly Gifted Individuals Education Programs (GIEP) and Science Art Centers (SCIACE); *special classes* are consisted of the classes consituted for gifted students in special schools. These activities conducted for the training of gifted individuals have led to an increase in the researches of this field. The abundance caused by this increase requires for these studies to be qualitatively analysed. Accordingly, the necessity has arisen to conduct this study for both the analysis of the postgraduate theses prepared for the training of highly gifted individuals, and for offering knowledge to the researchers for new studies to be done.

Purpose of the research

The aim of this research is to methodologically analyse the post-graduate theses prepared in the field of education of highly gifted individuals, and present scientific data of the needs of the field for the scientific researches. Based on this essential goal, the issue of the study is to seek for the response of the question of “how are the research methods-oriented tendencies of the post-graduate theses prepared for the training of highly gifted individuals in Turkey between the years 2002 and 2016?”. In line with this essential issue, the response for the following sub-issues have been sought for.

Concerning the postgraduate theses prepared on the education of highly gifted individuals in Turkey:

1. How tendency they show based on thesis type?
2. How tendency they show with respect to research methodology?
3. How tendency they show with respect to research pattern / model?
4. How tendency they show with respect to sampling method?
5. How tendency they show with respect to data collection technique?
6. How tendency they show with respect to data collection tools?
7. How tendency they show with respect to data analysis technique?

Method

In this study the graduate theses prepared on the education of highly gifted individuals were analysed by qualitative research approach in terms of their methodological trends within certain criteria. The study group of the research has been consisted of 46 postgraduate theses, accessible to the public in the National Thesis Center and can be accessed by researchers. The theses constituting the study group have been determined based on the criterion sampling from the sampling methods appropriate for qualitative research methodology.

The scientific publication analysis form, prepared by researchers taking experts' opinion, has been used as the data collection tool in the study. Through detections on the scientific researches done on the training of highly gifted individuals, and on the subject tendencies and methodological tendencies in the prepared theses in order to classify the theses with regard to methodological tendencies; the scientific publication analysis form, prepared by researchers taking experts' opinion and in line with their suggestions, has been used in the study. The scientific publication analysis form consists of seven sections, including the information of theses, research designs, model, study group, data collection technique, data collection tools, data analysis methods. Descriptive content analysis has been used in the analysis of research data.

Conclusion and Discussion

Based on the research data, it is found that the graduate theses prepared on the education of highly gifted individuals have been mostly prepared on post graduate level. The research methodology applied in the theses

can be classified in three groups as quantitative, qualitative and mixed respectively. As well as the research methodology is mostly confronted with quantitative researches; due to the existence of mixed researches, we can say that there is also an understanding of diversity in scientific research methods. Regarding research pattern in the theses, while descriptive researches and relational screening researches have been intensively used in quantitative researches, semi-experimental and comparative researches have been less preferred. As well as qualitative researches have been carried out through case studies and compilation researches; phenomenologic, theory creation and action research patterns haven't been preferred at all. Considering from sampling method, it is seen that sampling method hasn't been used in more than half of theses. On the other hand, it is seen that systematic sampling approach has been mostly preferred in the quantitative researches. When the data collection tools used for collecting the data of the theses are examined, it is seen that likert-type scales and success tests have been intensively used in quantitative researches; interview forms and personal information forms in qualitative researches; data collection tools specific to both qualitative research and quantitative research have been used together in the mixed researches. When the data analysis methods of the theses are examined, it is seen that predictive statistics techniques, and non-parametric tests although in a limited number, have been used in the quantitative researches. It is seen that content analysis has been intensively applied in the qualitative researches. It is seen that data collection tools specific to both qualitative research and quantitative research have been used in the mixed researches.

GİRİŞ

Eğitim faaliyetleri baskın grubun ihtiyaçları ve onların hayattan beklentileri dikkate alınarak tasarlanmaktadır. Baskın grubun dışında kalan bireyler normal dışı olarak değerlendirildiğinden bu bireylerin eğitimsel ihtiyaçları özel eğitim faaliyetleriyle giderilmeye çalışılmaktadır. Baskın grubun dışında yer alan bu gruplardan ilki herhangi bir *bedensel ve zihinsel yetersizliğe sahip bireyler*, ikincisi ise *üstün yetenekli* bireylerdir. Bu iki grubun da özel eğitim faaliyetlerine ihtiyacı bulunmaktadır.

Öğretim programları baskın grubu oluşturan normal gelişimdeki öğrencilerin yapabilecekleri davranışları içeriğinden üstün zekâlı ve üstün yetenekli çocukların yeteneklerinin tümünü kullanmada başarılı olmalarına neden olmaktadır. Bu durumda üstün yetenekli öğrenci öğretim programına ilgisiz kalmakta, edindikleri bilgi düzeyi, zihinsel düzeyine uygun olarak olabileceğin çok gerisine düşmektedir (Ataman, 1998). Bu durum üstün yetenekli bireylerin özel bir eğitim alması gerekliliğini ortaya çıkarmaktadır.

Toplumların gelişmişlik düzeyinin belirlenmesinde o toplumun bireylerine verdiği eğitim büyük bir paya sahiptir. Ayrıca üstün yetenekli bireylerle ilgili yapılan tüm çalışmalar aynı zamanda ülkelerin politik stratejilerini de belirlemesi açısından önem arz etmektedir (MEB, 2013). Üstün yetenekli çocuk ya da birey gelişimsel olarak akranlarından daha farklı özellikler sergilemesine neden olan; bireyde bilişsel, dil, fiziksel ve sosyal-duygusal gelişim alanları arasında dengesizliklere yol açan uyumsuz bir gelişimdir (Smutny, 1998). Bu uyumsuzluk bireyin sosyal çevresinde olumsuzluklara yol açacağından öğrenme-öğretme süreçlerinde beklenen başarının gösterilememesine neden olmaktadır.

Eğitim ortamlarında birçok üstün yetenekli çocuğun karşılaştığı sosyal-duygusal problemler, onların eğitim yaşantısından uzaklaşmak istemesine, ileride toplumsal sorunlar yaşamasına neden olabilmektedir (Gür, 2011). Bu durumla karşılaşmamak ve onların üstün yeteneklerini ortaya çıkarmalarını sağlamak adına onların kendilerini gerçekleştirebileceği eğitim ortamları oluşturulmalıdır. Çünkü üstün yeteneklilik özelliğinin birçoğunu üstün yetenekli çocukların sosyal çevresinde var olan olanaklar ve etkileşimler sonucunda kazanıldığından bir üstün yetenekli bireyin gelişmesi, uygun çevresel ortamın ve bu ortamda gerekli eğitimin sağlanması ile mümkün olmaktadır (TBMM, 2013). Bunun tam olarak sağlanamaması, üstün ve özel yetenekli çocuklar için uygun eğitim politikalarının olmayışı ve onların doğru yönlendirilememeleri sonucu, bu bireyler çoğu kez üstün yeteneklerini ortaya koyamamışlardır (Kılıç, 2015). Bu bireyler var olan üstün yeteneklerine rağmen keşfedilememiş kayıp insan hazineleridir.

Bir ülkenin kalkınmasında ve uzak hedeflerini gerçekleştirmesinde insan kaynağının niteliği önemli bir ölçüttür. Her toplumun kendi yapısını oluşturan bireylerinde farklı zekâ ve yetenek potansiyeli söz konusudur. Bu farklı zekâ ve yetenek potansiyellerinden biri de üstün yetenekliliktir. Toplum olarak üstün yeteneklilerin eğitimine ayrı bir önem verdiğimiz söylenebilir. Osmanlı İmparatorluğunda üstün yetenekli bireylerin eğitimleri Enderun Mektebi denen özel bir eğitim kurumunda yapılmaktaydı. Enderun Mektebinde, dönemin yüksek

medreselerindeki derslerin yanı sıra, sanat eğitimi ve karakter ile kişilik eğitimine ağırlık verilerek üstün yeteneklilerin yetiştirilmesi sağlanmıştır (Akkutay, 1984).

Türkiye’de üstün yetenekli bireylerin keşfine, yetenek ve zekâ potansiyellerinin ortaya çıkarılmasına ve ilgi alanlarına göre yönlendirilmelerine son dönemlerde giderek artan bir önem verilmektedir. Bu ilgi sonunda bu bireylerin eğitim alabileceği okul yapıları oluşturulmuştur. Türkiye’de üstün yetenekliler eğitimi alanında “*özel okullar*”, “*özel sınıflar*” ve “*okul sonrası programlar*” olmak üzere üç farklı uygulama bulunmaktadır. Bu alandaki *özel okulları* fen liseleri, konservatuarlar, sosyal bilimler ve spor liseleri, Üstün Yetenekliler Eğitim Programları (ÜYEP) ve Bilim Sanat Merkezleri (BİLSEM) *okul sonrası programları*, özel okullardaki üstün yetenekli öğrenciler için oluşturulan sınıflar ise *özel sınıfları* meydana getirmektedir. Üstün yetenekli bireylerin eğitimi için yapılan bu çalışmalar bu alana yönelik araştırmaların da artışı sağlamıştır. Bu nicelik artışının getirdiği bolluk bu çalışmaların nitelik olarak incelenmesini gerektirmektedir. Bu nedenle üstün yeteneklilerin eğitimi alanında hazırlanmış olan lisansüstü tezlerin yöntem bilimsel eğilimleri açısından incelenmesi ve yapılacak olan yeni araştırmalara ilişkin araştırmacılara bilgi sunulması açısından bu araştırmanın yapılması gerekliliğini ortaya çıkarmıştır.

Araştırmanın amacı

Bu araştırmanın amacı, üstün yeteneklilerin eğitimi alanında hazırlanmış olan lisansüstü tezleri yöntem bilimsel eğilimleri açısından incelemek ve yapılacak olan bilimsel araştırmalara alanın ihtiyaçlarına dair bilimsel veriler sunmaktır. Bu temel amaç doğrultusunda araştırmanın problem durumunu; “2002-2016 yılları arasında Türkiye’de üstün yeteneklilerin eğitimi üzerine hazırlanan lisansüstü tezlerin araştırma yöntemleri bakımından eğilimleri nasıldır?” sorusu oluşturmaktadır. Bu temel problem bağlamında aşağıdaki alt problemlere cevap aranmıştır.

Türkiye’de üstün yeteneklilerin eğitimi üzerine hazırlanan lisansüstü tezler:

1. Tez türüne göre nasıl bir eğilim göstermektedir?
2. Araştırma metodolojisi bakımından nasıl bir eğilim göstermektedir?
3. Araştırma deseni/modeli bakımından nasıl bir eğilim göstermektedir?
4. Örneklem yöntemi bakımından nasıl bir eğilim göstermektedir?
5. Veri toplama tekniği bakımından nasıl bir eğilim göstermektedir?
6. Veri toplama araçları bakımından nasıl bir eğilim göstermektedir?
7. Veri analiz tekniği bakımından nasıl bir eğilim göstermektedir?

Araştırmanın önemi

Bilimsel araştırmalarda alan yazın taraması; bu araştırmanın konusunun belirlenmesinde, alan yazın ihtiyaçlarının saptanmasında, yapılacak olan yeni araştırmaların niteliği ve alan yazına sunacağı katkılar bakımından önemlidir. Bu araştırma, üstün yeteneklilerin eğitimi alan yazınına ilişkin hazırlanmış olan lisansüstü

tezlerini yöntem bilimsel eğilimleri açısından kapsamlı bir şekilde inceliyor olması ve yeni yapılacak olan çalışmalara yol göstermesi bakımından önemlidir.

İlgili araştırmalar

Eğitim bilimleri alanında yapılmış bilimsel araştırmaları yöntembilim ve eğilimleri açısından inceleyen bazı araştırmalar aşağıda tablo olarak verilmiştir.

Tablo 1. Eğitim Alanyazınında Yöntembilim İncelemesi Yapılan Bazı Araştırmalardan Örnekler

Araştırmacı(lar)	Başlık	Yayın Türü
Başol (2006)	2001-2006 Yılları Arasında Türkiye'de Eğitim Alanında Belli Başlı İndeksli Dergilerde Yayımlanan Araştırma Makalelerin Metodolojik Bakımdan Değerlendirilmesi	Bildiri
Karadağ (2009)	Eğitim Bilimleri Alanında Yapılmış Doktora Tezlerinin Tematik Açıdan İncelemesi	Dergi Makalesi
Gülbahar ve Alper (2009)	Öğretim Teknolojileri Alanında Yapılan Araştırmalar Konusunda Bir İçerik Analizi	Dergi Makalesi
Bacanak, Değirmenci, Karamustafaoğlu & Karamustafaoğlu (2011)	E-Dergilerde Yayımlanan Fen Eğitimi Makaleleri: Yöntem Analizi	Dergi Makalesi
Gökçek, Babacan, Kangal, Çakır & Gül (2013)	2003-2012 Yılları Arasında Türkiye'de Karma Araştırma Yöntemiyle Yapılan Eğitim Çalışmalarının Analizi	Dergi Makalesi
Selçuk, Palancı, Kandemir & Dündar (2014)	Eğitim ve Bilim Dergisinde Yayımlanan Araştırmaların Eğilimleri: İçerik Analizi	Dergi Makalesi
Sözbilir, Gül, Okçu, Yazıcı, Kızılar, Zorluoğlu & Atilla. (2015)	Görme Yetersizliği Olan Öğrencilere Yönelik Fen Eğitimi Araştırmalarında Eğilimler	Dergi Makalesi
Bolat (2016)	Türkiye'de 2005-2015 Yılları Arasında Mesleki ve Teknik Eğitim Alanında Yapılan Lisansüstü Tezlerin İncelenmesi	Dergi Makalesi

Tablo 1 incelendiğinde eğitim alanında yapılan çalışmaların değişik açılardan incelendiği görülmektedir. Ancak literatür taramasında üstün yeteneklilerin eğitimi alanında yapılmış bir çalışmaya rastlanmamıştır

Sınırlılıklar

Bu araştırma, 2002-2016 yılları arasında Türkiye'deki üniversitelerde üstün yeteneklilerin eğitimi üzerine hazırlanmış, Ulusal Tez Merkezinden erişime açık olan ve erişim sağlanmış olan kırk altı lisansüstü teziyle sınırlıdır.

YÖNTEM

Bu çalışmada nitel araştırma yöntemlerinden doküman incelemesi kullanılmıştır. Araştırmada incelenen dokümanlar, araştırmanın amacına uygun olarak seçilmiş 2002-2016 yılları arasında üstün yeteneklilerin eğitimi alanında yapılan lisansüstü tezlerdir. Araştırmada veri toplama aracı olarak araştırmacılar tarafından uzman

görüşü alınarak geliştirilen “Bilimsel Yayın Analiz Formu” kullanılmıştır. Araştırma verilerinin analizinde betimsel içerik analizden yararlanılmış olup; nitel araştırmaya özgü geçerlik ve güvenirlik önlemleri alınmıştır.

Çalışma grubu

Araştırmanın çalışma grubunu Ulusal Tez Merkezinden erişime açık olan ve araştırmacılar tarafından erişim sağlanan 46 lisansüstü tezi oluşturmaktadır. Çalışma grubunun oluşturan tezler, nitel araştırma metodolojisine uygun amaçlı örnekleme yöntemlerinden ölçüt örneklemeyle dayalı olarak belirlenmiştir. Ölçüt örneklemedeki temel anlayış, önceden belirlenmiş bir dizi ölçütü karşılayan bütün durumların çalışılmasıdır. Burada sözü edilen ölçüt veya ölçütler araştırmacı tarafından oluşturulabilir ya da daha önceden hazırlanmış bir ölçüt listesi kullanılabilir (Yıldırım & Şimşek, 2016: 122). Çalışma grubunu oluşturan tezlerin künye bilgileri ek olarak sunulmuştur (Ek 1.).

Veri toplama tekniği

Nitel araştırmalarda başvuru alan veri toplama tekniklerinden birisi de doküman incelemesidir. Doküman incelemesi, araştırma yapılan bir konu hakkında bilgi sunan her türlü yazılı, görsel ve işitsel materyalin incelenmesidir (Ekiz, 2009; Yıldırım & Şimşek, 2016). Doküman incelemesi amacıyla gerçekleştirilen içerik analizleri; meta-analiz, meta-sentez (tematik içerik analizi) ve betimsel içerik analizi olmak üzere üç grupta ele alınabilmektedir. Betimsel içerik analizleri; belirli bir konu üzerinde yapılan çalışmaların ele alınıp eğilimlerinin belirlenmesi ve araştırma sonuçlarının tanımlayıcı bir boyutta değerlendirilmesini içeren sistematik çalışmalardır (Çalık & Sözbilir, 2014: 34).

Veri toplama aracı

Araştırmada veri toplama aracı olarak araştırmacılar tarafından uzman görüşü alınarak hazırlan bilimsel yayın analiz formu kullanılmıştır. Bilimsel yayın analiz formunun hazırlanmasında araştırmanın problem ve alt problemleri, ilgili alanyazın taraması, farklı alanyazından benzerlik gösteren araştırmalar ile alana ilişkin uzman görüşleri dikkate alınmıştır.

Bilimsel yayın analiz formu

Araştırmada tezleri yöntem-bilim eğilimleri bakımından sınıflandırmak amacıyla üstün yeteneklilerin eğitimi üzerine yapılmış olan bilimsel araştırmalar ve hazırlanan tezlerdeki konu eğilimleri, metodoloji eğilimleri üzerine saptamalar yapılarak; uzman görüşü ve önerileri doğrultusunda araştırmacılar tarafından hazırlanan bilimsel yayın analiz formundan yararlanılmıştır. Bilimsel yayın analiz formu; tezlerin künye bilgileri, araştırma desenleri, modeli, çalışma grubu, veri toplama tekniği, veri toplama araçları, veri analiz yöntemleri şeklinde yedi bölümden oluşmaktadır (Ek 2.).

Verilerin analizi

Araştırma verilerinin analizinde betimsel içerik analizinden yararlanılmıştır. Betimsel içerik analizi, belirli bir konu üzerinde yapılan çalışmaların ele alınıp eğilimlerinin ve çalışma sonuçlarının betimsel bir şekilde sistematik çalışmalardır (Çalık, vd.,2008; Sozibilir, Kutu, & Yaşar, 2012). Diğer taraftan bu tür araştırmalar ile birbirinden bağımsız olarak yapılan nitel ve nicel çalışmalar incelenip sınıflandırılmakta ve alan yazındaki genel eğilimler belirlenmeye çalışılmaktadır (Selçuk, Palancı, Kandemir & Dünder., 2014).

Geçerlik ve güvenirlik

Nitel araştırmada geçerlik, araştırma bulguların doğruluğunu; güvenirlik ise tekrarlanabilirliğini esas alır (Yıldırım & Şimşek, 2016). Araştırmanın geçerlik ve güvenirliğini artırmak amacıyla birtakım tedbirler alınmıştır. Araştırmanın iç geçerliğini sağlamak amacıyla alanyazın taraması yapılmış ve araştırmanın konusu ile benzerlik gösteren çalışmalardan faydalanılmıştır. Ayrıca kategoriler ilgili kodları kapsayacak ve ilgisizleri dışarıda bırakacak şekilde oluşturulmuştur. Araştırmanın dış geçerliliğini (aktarılabilirliğini) artırmak için araştırma metodolojisi (araştırmanın deseni, çalışma grubu, veri toplama tekniği, veri toplama aracı, verilerin analizi) ve bu süreçte yapılanlar ayrıntılı olarak anlatılmıştır. Araştırmanın iç güvenirliğini (tutarlılığını) artırmak için araştırmacılar tarafından yapılan kodlamalar uzman bir araştırmacı tarafından da kontrol edilmiş ve değerlendirilmiştir. Araştırmanın dış güvenirliğini (teyit edilebilirliğini) artırmak için araştırma süreci ayrıntılı biçimde tanımlanmıştır. Ayrıca elde edilen veri seti ve kodlar başka araştırmacıların incelemesine imkân verecek şekilde korunmaktadır.

BULGULAR

Bu bölümde araştırmaların türü, metodolojisi, araştırma deseni, örnekleme yöntemi, veri toplama tekniği, veri toplama aracı ve veri analizi tekniği açısından elde edilen bulgulara yer verilmiştir.

Tez türü açısından eğilimler

Türkiye'deki üniversitelerde üstün yeteneklilerin eğitimi üzerine hazırlanan lisansüstü tezlerin büyük bir çoğunluğu (yaklaşık %80) yüksek lisans tezinden oluşmaktadır.

Tablo 2. Lisansüstü Tezlerin Türü Bakımından Dağılımları

Tez	f	%
Y. Lisans	36	78
Doktora	10	22
Toplam	46	100

Araştırma metodolojisi bakımından eğilimler

Hazırlanan tezlerin büyük bir çoğunluğu (%58,69) nicel araştırma metodolojisine dayalı olup; nitel ve karma araştırma metodolojisine dayalı olarak hazırlanan tezlerin birbirine yakın olduğu tespit edilmiştir. İki araştırmada araştırma metodolojisinin belirtilmediği görülmüştür.

Tablo 3. Lisansüstü Tezlerin Araştırma Metodolojisi Bakımından Dağılımları

Metodoloji	f	%
Nicel	27	58,69
Nitel	9	19,56
Karma	8	17,39
Belirtilmeyen	2	4,34
Toplam	46	100

Araştırma deseni bakımından eğilimler

Hazırlanan lisansüstü tezler incelendiğinde, nicel araştırmalarda betimsel, ilişkisel tarama ve korelasyon desenlerinin; nitel araştırmalarda örnek olay, tarihsel ve derleme desenlerinin; karma araştırmalarda ise açıklayıcı, keşfedici sıralı ve zenginleştirilmiş desenlerin kullanıldığı bulgusuna ulaşılmıştır. Toplam 44 lisansüstü tezin sekizinde ise hiçbir araştırma desenine yer verilmediği tespit edilmiştir. Bütün tezlerde ise çoğunlukla (%56,81) nicel araştırma desenlerinin kullanıldığı saptanmıştır.

Tablo 4. Lisansüstü Tezlerin Araştırma Deseni/Modeli Bakımından Dağılımları

Metodoloji	Desen/Model	f	%
NİCEL	Betimsel	6	56,81
	Tarama	4	
	İlişkisel Tarama	5	
	Korelasyon	5	
	Yarı Deneysel	4	
	Karşılaştırma	1	
NİTEL	Örnek Olay	3	18,18
	Tarihsel	3	
	Derleme	2	
KARMA	Açıklayıcı	1	6,81
	Keşfedici Sıralı	1	
	Zenginleştirilmiş	1	
	Belirtilmeyen	8	18,18
	Toplam	44	100

Örnekleme yöntemi bakımından eğilimler

Hazırlanan lisansüstü tezler incelendiğinde, nicel araştırmalarda daha çok sistematik ve tesadüfi örnekleme; nitel araştırmalarda kolay ulaşılabilir, tipik durum, ölçüt ve maksimum çeşitlilik örnekleme; karma araştırmalarda ise çok kademeli örnekleme yöntemlerinin kullanıldığı bulgusuna ulaşılmıştır. Tezlerin tamamı incelendiğinde ise toplam 24 tezde örnekleme yönteminin belirtilmediği tespit edilmiştir.

Tablo 5. Lisansüstü Tezlerin Örnekleme Yöntemi Bakımından Dağılımları

Metodoloji	Örnekleme	f	%
NİCEL	Sistematik	9	20,45
	Tesadüfi	4	9,09
	Kolaylı	1	2,27
	Uygun	1	2,27
NİTEL	Kolay Ulaşılabilir	1	2,27
	Maksimum Çeşitlilik	1	2,27
	Ölçüt	1	2,27
	Tipik Durum	1	2,27
KARMA	Çok Kademeli	1	2,27
	Belirtilmeyen	24	55
	Toplam	44	100

Veri toplama tekniği bakımından eğilimler

Hazırlanan lisansüstü tezler incelendiğinde, nicel araştırmalarda daha çok test/ölçek tekniği; nitel araştırmalarda görüşme ve gözlem tekniği, karma araştırmalarda ise farklı veri toplama tekniklerinin birlikte kullanıldığı bulgusuna ulaşılmıştır. İki tezde hiçbir veri toplama tekniğine yer verilmezken; tezlerin tamamında ise toplam 63 veri toplama tekniğinin kullanıldığı tespit edilmiştir.

Tablo 6. Lisansüstü Tezlerin Veri Toplama Tekniği Bakımından Dağılımları

Metodoloji	Veri Toplama Tekniği	f	%
NİCEL	Anket	5	7,93
	Test/Ölçek	24	38,09
NİTEL	Gözlem	7	11,11
	Görüşme	10	15,87
	Odak Grup Görüşmesi	4	6,34
	Doküman Analizi	4	6,34
KARMA	Farklı veri toplama tekniklerinin birlikte	7	11,11
	Belirtilmeyen	2	3,17
	Toplam	63	100

Veri toplama aracı bakımından eğilimler

Hazırlanan lisansüstü tezler incelendiğinde, nicel araştırmalarda daha çok likert tipi ölçek ve başarı testi; nitel araştırmalarda görüşme formu ve gözlem formu; karma araştırmalarda ise farklı veri toplama araçlarının birlikte kullanıldığı bulgusuna ulaşılmıştır. Tezlerin tamamında toplam 102 veri toplama aracı kullanıldığı tespit edilmiştir. Tezlerde kullanılan veri toplama araçlarına ilişkin frekans ve yüzde bilgileri Tablo 7. de ayrıntılı olarak verilmiştir.

Tablo 7. Lisansüstü Tezlerin Veri Toplama Aracı Bakımından Dağılımları

Metodoloji	Veri Toplama Aracı	f	%
NİCEL	Anket Formu	5	4,90
	Likert Tipi Ölçek	24	23,52
	Tutum Ölçeği	3	2,94
	Başarı Testi	10	9,80
	Yetenek Testi	5	4,90
	Kişilik Testi	1	0,98
	Hazır Veriler	3	2,94
	Dereceli Puanlama Anahtarı	1	0,98
	Kontrol Listesi	2	1,96
	Envanter	2	1,96
NİTEL	Gözlem Formu	5	4,90
	Görüşme Formu	13	12,74
	İçerik Analiz Formu	3	2,94
	Hazır Veriler	3	2,94
	Kişisel Bilgi Formu	13	12,74
KARMA	Farklı veri toplama araçlarının birlikte	9	8,82
Toplam		102	100

Veri analiz tekniği bakımından eğilimler

Hazırlanan lisansüstü tezler incelendiğinde, nicel araştırmalarda daha çok betimsel istatistik tekniklerinden aritmetik ortalama ve standart sapma; kestirimsel istatistik tekniklerinden t- testi, ANOVA, güvenirlik analizi ve açıklayıcı faktör analizi; nitel araştırmalarda içerik analizi, karma araştırmalarda ise farklı veri analiz tekniklerinin birlikte kullanıldığı bulgusuna ulaşılmıştır. Tezlerin tamamında toplam 172 veri analiz tekniği kullanıldığı tespit edilmiştir. Tezlerde kullanılan veri analiz tekniklerine ilişkin frekans ve yüzde bilgileri Tablo 8. de ayrıntılı olarak verilmiştir.

Tablo 8. Lisansüstü Tezlerin Veri Analiz Tekniği Bakımından Dağılımları

Metodoloji	Veri Analiz Tekniği	f	%
NİCEL	Frekans/Yüzde tablosu	10	5,81
	Aritmetik Ortalama	22	12,79
	Standart Sapma	21	12,20
	t-testi	23	13,37

	Korelasyon	9	5,23
	ANOVA	20	11,62
	ANCOVA	1	0,58
	MANOVA	1	0,58
	Güvenirlilik Analizi	19	11,04
	Regresyon Analizi	1	0,58
	Açımlayıcı Faktör Analizi	11	6,39
	Doğrulamalı Faktör Analizi	6	3,48
	Ki-Kare Analizi	3	1,74
	Mann Whitney-U	3	1,74
	Kruskal Wallis-H	2	1,16
	Wilcoxon İşaretli Sıralar Testi	2	1,16
	Kolmogorov-Simirnov Testi	1	0,58
NİTEL	Betimsel Analiz	1	0,58
	Frekans Analizi	2	1,16
	İçerik Analiz	6	3,48
KARMA	Farklı veri analizi yöntemlerinin birlikte kullanıldığı	8	4,65
Toplam		172	100

TARTIŞMA ve SONUÇ

Araştırma sonuçlarından yola çıkılarak Türkiye’de üstün yeteneklilerin eğitimi üzerine hazırlanan lisansüstü tezlerin yoğun olarak yüksek lisans düzeyinde hazırlandığı görülmektedir. Bu durum Özer, Yazar ve Eren (2013); Ataseven ve Oğuz (2015); Coşkun, Dünder ve Parlak (2014); Bolat (2016); Koç (2016) tarafından yapılan araştırmalar ve literatürdeki birçok araştırma ile benzerlik göstermektedir.

Tezlerde başvuru alan araştırma metodolojisi sırasıyla nicel, nitel ve karma şeklinde üç grupta karşımıza çıkmaktadır. Nicel araştırmalar bu alanda daha çok tercih edilirken; karma araştırmaların varlığıyla da bilimsel bilimsel araştırma yöntemlerinde çeşitlilik anlayışının var olduğunu söyleyenebilir. Özer, Yazar ve Eren (2013); Ataseven ve Oğuz (2015); Coşkun, Dünder, ve Parlak (2014) ve Bolat (2016) tarafından yapılan araştırmalarda ulaşılan sonuçlar bu araştırmada ortaya çıkan bu anlayışı destekler niteliktedir.

Tezlerde araştırma deseni yönüyle nicel araştırmalarda, betimsel araştırmalar ve ilişkisel tarama araştırmaları yoğun olarak benimsenirken; yarı deneysel ve karşılaştırma araştırmaları daha az tercih edilmiştir. Bu sonuç, literatürdeki birçok araştırmayla benzerlik gösterirken; Altun ve Özsevgeç (2016) tarafından yapılan araştırmada yarı deneysel desendeki araştırmalar yoğun olarak görülmektedir.

Nitel araştırmalar, örnek olay ve derleme araştırmaları üzerinden gerçekleştirilmiş olup; olgubilim, kuram oluşturma ve eylem araştırması desenleri hiç tercih edilmemiştir. Araştırmacıların desen seçimi Bacanak vd.,(2011); Kuzu ve Aslan (2013) tarafından yapılan araştırmaların sonuçlarıyla örtüşmektedir.

Karma araştırmalarda ise çoğunlukla araştırma desenlerinden hiç söz edilmemiştir. Bu durum, karma araştırma yönteminin ülkemizdeki bilimsel araştırmalarda yeni benimseniyor olmasından kaynaklanabilir. Örneklem yöntemi açısından ele aldığımızda tezlerin yarısından fazlasında örneklem yöntemine yer verilmediği

görülmektedir. Bu sonuç doğrultusunda araştırmacıların örnekleme yöntemlerine ilişkin yeterince bilgi sahibi olmadığı söylenebilir. Diğer taraftan nicel araştırmalarda daha çok sistematik örnekleme yaklaşımının tercih edildiği görülmektedir. Bu sonuçtan yola çıkarak da örneklem seçiminde araştırmacı rolünün daha baskın olduğunu söylemek mümkündür.

Hazırlanan tezlerdeki veri toplama teknikleri incelendiğinde nicel araştırmalarda daha çok testler ve ölçeklerin yoğun bir şekilde kullanıldığını; nitel araştırmalarda görüşme ve gözlem teknikleri, karma araştırmalarda ise hem nitel araştırma hem de nicel araştırmaya özgü veri toplama tekniklerinin birlikte kullanıldığı görülmektedir. Bu sonuçtan yola çıkarak veri toplama tekniği seçiminde belirli sınırlar içinde kalındığı söylenebilir.

Tezlerin verilerini toplamak amacıyla başvuru alan veri toplama araçları incelendiğinde, nicel araştırmalarda yoğun olarak likert tipi ölçekler ve başarı testlerinin; nitel araştırmalarda görüşme formları ve kişisel bilgi formlarının; karma araştırmalarda ise yine hem nitel araştırma hem de nicel araştırmaya özgü veri toplama araçlarının birlikte kullanıldığı görülmektedir. Bu sonucu destekleyen bulgulara Gündoğdu ve Dönmez (2016) tarafından yapılan araştırmada da rastlamak mümkündür.

Araştırmada incelenen tezlerdeki veri analiz yöntemleri incelendiğinde ise nicel araştırmalarda aritmetik ortalama, standart sapma, frekans/yüzde tablosu gibi betimsel istatistik; t testi, ANOVA, güvenirlik analizi, açıklayıcı faktör analizi gibi kestirimsel istatistik tekniklerinin; az sayıda olsa da Mann Whitney-U, Kruskal Wallis-H, Wilcoxon İşaretli Sıralar Testi, Kolmogorov-Smirnov Testi gibi non-parametrik testlerin kullanıldığı saptanmıştır. Bu sonuç; betimsel istatistik teknikleri açısından Sözbilir vd., (2015) tarafından yapılan araştırmayla örtüşse de kestirimsel istatistik teknikleri açısından farklılık göstermektedir. Nitel araştırmalarda ise yoğun olarak içerik analizine başvurulduğu görülmektedir. Karma araştırmalarda ise hem nitel araştırma hem de nicel araştırmaya özgü veri analiz yöntemlerinin birlikte kullanıldığı görülmektedir. Diğer taraftan, araştırma bulguları ve sonuçları birlikte değerlendirildiğinde üstün yeteneklilerin eğitimi üzerine hazırlanan tezlerde araştırma metodolojisine ilişkin yadsınamayacak düzeyde bir metodoloji bilgisi eksikliği olduğu söylenebilir.

ÖNERİLER

Bu araştırma sonuçları dikkate alınarak aşağıdaki önerilere yer verilmiştir:

- Üstün yeteneklilerin eğitimi alanında yüksek lisans ve doktora tezi hazırlama çalışmaları yaygınlaştırılabilir.
- Üstün yeteneklilerin eğitimi bölümü özelinde bütün bölümlerde verilen bilimsel araştırma yöntemleri derslerinde metodoloji hususu üzerinde önemle durulmalıdır.
- Araştırma yöntemlerine yönelik verilen lisansüstü derslerde sadece teorik bilgi üzerinde durulmayıp teorinin pratiğe dönüşeceği bir program izlenebilir.

- Nitel ve nicel araştırmalarda ağırlıklı olarak tercih edilen desen, veri toplama tekniği ve veri toplama araçlarının haricindeki desenler, veri toplama teknikleri ve veri toplama araçları da kullanılarak bilimsel araştırmalarda çeşitlilik oluşturulabilir.
- Araştırmacılarda karma araştırma metodolojisine dair farkındalık oluşturularak bilimsel araştırmalarda yöntem çeşitliliğine gidilebilir.
- Bu araştırma sonuçları da göz önünde bulundurularak konuyu daha farklı yönlerden (tematik içerik analizi, konu eğilimi vb.) ele alan araştırmalar desenlenebilir.

KAYNAKÇA

- Altun, E., & Özsevgeç, T. (2016). 2005-2015 Yılları Arasında Argümantasyon Üzerine Yapılan Lisansüstü Tezlerin İçerik Analizi. *Fen Eğitimi ve Araştırmaları Derneği Fen Bilimleri Öğretimi Dergisi*, 4(2), 74-87.
- Ataseven, N., & Oğuz, A. (2015). Türkiye’de Öğrenme Stilleri Konusunda Yapılan Tezlerin İncelenmesi. *Eğitim ve Öğretim Araştırmaları Dergisi*, 4(3), 192-205.
- Bacanak&vd. (2011). E-Dergilerde Yayımlanan Fen Eğitimi Makaleleri: Yöntem Analizi. *Türk Fen Eğitimi Dergisi*, 8(1), 119-132.
- Başol, G. (2006). 2001-2006 Yılları Arasında Türkiye’de Eğitim Alanında Belli Başlı İndeksli Dergilerde Yayımlanan Araştırma Makalelerin Metodolojik Bakımdan Değerlendirilmesi. *XV. Eğitim Bilimleri Kongresi: 13-15 Eylül 2006*. Muğla: Muğla Üniversitesi.
- Bolat, Y. (2016). Türkiye’de 2005-2015 Yılları Arasında Mesleki ve Teknik Eğitim Alanında Yapılan Lisansüstü Tezlerin İncelenmesi. *Uluslararası Eğitim Bilimleri Dergisi*, 3(8), 151-167.
- Büyüköztürk, Ş., Çakmak, E. K., Akgün, Ö. E., & vd. (2012). *Bilimsel Araştırma Yöntemleri* (Geliştirilmiş 12. Baskı b.). Ankara: Pegem Akademi.
- Coşkun, İ., DüNDAR, Ş., & Parlak, C. (2014). Türkiye’de Özel Eğitim Alanında Yapılmış Lisansüstü Tezlerin Çeşitli Değişkenler Açısından İncelenmesi(2008-2013). *Ege Eğitim Dergisi*, 15(2), 375-396.
- Çalık, M., & Sözbilir, M. (2014). İçerik Analizinin Parametreleri. *Eğitim ve Bilim*, 39(174), 33-38.
- Çalık, M., Ünal, S., Çoştur, B., & Karataş, F. (2008). Trends in Turkish science education. *Essays in Education, Special Edition*, 23-45.
- Ekiz, D. (2009). *Bilimsel Araştırma Yöntemleri*. Ankara: Anı Yayıncılık.
- Gökçek, T., Babacan, F. Z., Kangal, E., Çakır, N., & Kül, Y. (2013). 2003-2012 Yılları Arasında Türkiye’de Karma Araştırma Yöntemiyle Yapılan Eğitim Çalışmalarının Analizi. *International Journal of Social Science*, 6(7), 435-456.
- Gülbahar, Y., & Alper, A. (2009). Öğretim Teknolojileri Alanında Yapılan Araştırmalar Konusunda Bir İçerik Analizi. *Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi Dergisi*, 42(2), 93-111.
- Gündoğdu, K., & Dönmez, B. (2016). 2002-2016 Yılları Arasında Türkçe Öğretim Programları Alanında Yayımlanan Makale ve Tezlerin Analizi. *Uluslararası Türkçe Edebiyat Kültür Eğitimi Dergisi*, 5(4), 2109-2125.

- Karadağ, E. (2009). Eğitim Bilimleri Alanında Yapılmış Doktora Tezlerinin Tematik Açidan İncelemesi. *Ahi Evran Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 10(3), 75-87.
- Karasar, N. (2008). *Bilimsel Araştırma Yöntemi*. Ankara: Nobel Yayıncılık.
- Kazu, H., & Aslan, S. (2013). 2004 İlköğretim Programının “Ölçme-Değerlendirme” Boyutu İle İlgili Yapılan Araştırmaların Değerlendirilmesi. *İlköğretim Online*, 12(1), 87-108.
- Koç, E. S. (2016). Türkiye’de ilköğretim programlarının değerlendirilmesine yönelik yapılan lisansüstü tezlerin incelenmesi(2005-2014). *Abant İzzet Baysal Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 16(1), 198-216.
- Özer, B., Yazar, T., & Eren, A. (2013). 1992-2012 Yılları Arasında Güzel Sanatlar Eğitimi Alanında Türkiye’de Yapılan Lisansüstü Tez Çalışmalarının İncelenmesi. *Eğitimde Kuram ve Uygulama*, 9(4), 497-510.
- Selçuk, Z., Palancı, M., Kandemir, M., & DüNDAR, H. (2014). Eğitim ve Bilim Dergisinde Yayımlanan Araştırmaların Eğilimleri: İçerik Analizi. *Eğitim ve Bilim*, 39(173), 430-453.
- Sozibilir, M., Kutu, H., & Yaşar, M. (2012). Science Education Research in Turkey: A Content Analysis of Selected Features of Papers Published. *The World of Science Education: Handbook of Research in Europe*(Ed. J. Dillon & D. Jorde) (s. 1-35). içinde Rotterdam: Sense Publishers.
- Sözbilir, M., Gül, Ş., Okçu, B., Yazıcı, F., Kızılaslan, A., Zorluoğlu, S. L., & Atilla, G. (2015). Görme Yetersizliği Olan Öğrencilere Yönelik Fen Eğitimi Araştırmalarında Eğilimler. *Abant İzzet Baysal Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 15(1), 218-241.
- Yıldırım, A., & Şimşek, H. (2016). *Sosyal Bilimlerde Nitel Araştırma Yöntemleri (Genişletilmiş 10. Baskı)*. Ankara: Seçkin Yayıncılık.

EK 1. Çalışma Grubu

TEZ	YILI	ÜNİVERSİTE	ENSTİTÜ	TEZ TÜRÜ	BÖLÜM/ABD	TEZ
T1	2002	DİCLE ÜNİVERSİTESİ	SOSYAL BİL. ENST.	Y. LİSANS	EYTEPE*	İlköğretim Okullarının Üstün yetenekli Çocukların Eğitim Düzeyine Elverişlilik Düzeyiyle İlgili Öğretmen Görüşlerinin Değerlendirilmesi (Batman İli Örneği)
T2	2004	KARADENİZ TEKNİK ÜNİ.	SOSYAL BİL. ENST.	Y. LİSANS	RPD**	Üstün Yeteneklerde Duygusal Zekâ ve Benlik Arasındaki İlişki
T3	2006	KARADENİZ TEKNİK ÜNİ.	FEN BİL. ENST.	Y. LİSANS	FİZİK EĞİTİMİ	Bilim Sanat Merkezlerinde Görevli Fen Bilimleri Öğretmenlerinin Destek Eğitiminde Karşılaştıkları Problemlerin Tespiti
T4	2005	KARADENİZ TEKNİK ÜNİ.	SOSYAL BİL. ENST.	Y. LİSANS	RPD**	Fen Lisesi ve Sosyal Bilimler Lisesi Öğrencilerinin Mükemmeliyetçilik, Benlik Algısı Ve Liderlik Özelliklerinin İncelenmesi
T5	2006	DOKUZ EYLÜL ÜNİ.	EĞİTİM BİL. ENST.	Y. LİSANS	COĞRAFYA EĞİTİMİ	Üstün veya Özel Yetenekli Öğrencilerin Sosyal Bilimler Dersine İlişkin Tutumları İle Akademik Başarıları Arasındaki İlişki
T6	2007	BALIKESİR ÜNİVERSİTESİ	SOSYAL BİL. ENST.	Y. LİSANS	EĞİTİM BİLİMLERİ	Bilim ve Sanat Merkezi Uygulamasının Değerlendirilmesi
T7	2007	KARADENİZ TEKNİK ÜNİ.	FEN BİL. ENST.	Y. LİSANS	OÖFM ALAN EĞT.***	İlköğretim Düzeyindeki Öğrencilerde ve Üstün Yeteneklilerde Kavram Gelişimi, Buharlaştırma, Yoğunlaşma ve Kaynama Kavramları
T8	2009	MARMARA ÜNİVERSİTESİ	EĞİTİM BİL. ENST.	Y. LİSANS	MATEMATİK EĞİTİMİ	Purdue Modeline Dayalı Matematik Etkinliği İle Öğretimin Üstün Yetenekli Öğrencilerin Başarılarına Ve Eleştirel Düşünme Becerilerinin Bilim Sanat Merkezlerinde Bilim Birimlerinde Destek Alan Üstün Yetenekli Öğrencilerin Kendi Okullarında Fen ve Teknoloji Dersinde Karşılaştıkları Güçlüklerin Değerlendirilmesi
T9	2010	SELÇUK ÜNİVERSİTESİ	SOSYAL BİL. ENST.	Y. LİSANS	ÖZEL EĞİTİM	BİLSEM Öğretmenlerinin Program Geliştirme İhtiyaçlarına İlişkin Geliştirilen Programın Etkililiği
T10	2009	HACETTEPE ÜNİVERSİTESİ	SOSYAL BİL. ENST.	DOKTORA	EPÖ****	Bilimsel Üretkenlik Testinin İlköğretim 6. Sınıf Düzeyinde Psikometrik Özelliklerinin İncelenmesi
T11	2010	ANADOLU ÜNİVERSİTESİ	EĞİTİM BİL. ENST.	Y. LİSANS	ÜSTÜN ZEKÂLILAR EĞİTİMİ	Matematiksel Üretkenlik Testi'nin İlköğretim 6-7-8. Sınıf Düzeyinde Psikometrik Özelliklerinin İncelenmesi
T12	2010	ANADOLU ÜNİVERSİTESİ	EĞİTİM BİL. ENST.	Y. LİSANS	ÜSTÜN ZEKÂLILAR EĞİTİMİ	Türkiye'de Üstün Yeteneklilerin Eğitimi Tarihi Süreci
T13	2010	ABANT İZZET BAYSAL ÜNİ.	SOSYAL BİL. ENST.	Y. LİSANS	EPÖ****	Üstün Yetenekli Öğrencilerin Mükemmeliyetçilik Özellikleri, Okul Motivasyonları, Öğrenme Stilleri ve Akademik Başarıları
T14	2010	KARADENİZ TEKNİK ÜNİ.	SOSYAL BİL. ENST.	Y. LİSANS	RPD**	7-12 Yaş Arası Üstün Yetenekli Çocukların Eğitimi ve Bir Yöntem Önerisi (İstanbul İli Örneği)
T15	2009	BEYKENT ÜNİVERSİTESİ	SOSYAL BİL. ENST.	Y. LİSANS	EYTEPE*	Enderun Mektebi Örneğinde Günümüz Üstün Yetenekli Çocukların Eğitiminin Değerlendirilmesi
T16	2010	GAZİ ÜNİVERSİTESİ	EĞİTİM BİL. ENST.	Y. LİSANS	TARİH EĞİTİMİ	Üstün Yeteneklilerin Eğitiminde Bir Model Olan Bilim ve Sanat Merkezleri Üzerine Bir Araştırma
T17	2010	GAZİ ÜNİVERSİTESİ	EĞİTİM BİL. ENST.	Y. LİSANS	ESTT*****	Üstün Yeteneklilerin Eğitim Programlarına İlişkin Öğretmen Görüşleri (BİLSEM Örneği)
T18	2011	FIRAT ÜNİVERSİTESİ	EĞİTİM BİL. ENST.	Y. LİSANS	EPÖ****	Üstün Yetenekli Öğrencilerin Çevreye Yönelik Bilgi ve Tutumlarının İncelenmesi
T19	2011	ADIYAMAN ÜNİVERSİTESİ	FEN BİL. ENST.	Y. LİSANS	İLKÖĞRETİM	Üstün Zekâlı Öğrencilerin Bakış Açısıyla Üstün Zekâ Etiketinin Öğrencilerin Çeşitli Algıları Üzerindeki Etkileri
T20	2011	ANADOLU ÜNİVERSİTESİ	EĞİTİM BİL. ENST.	Y. LİSANS	ÜSTÜN ZEKÂLILAR EĞİTİMİ	Üstün Yetenekli Çocukların Ailelerine Yönelik Geliştirilen Aile Rehberliği Programlarının Etkililiğinin İncelenmesi
T21	2011	HACETTEPE ÜNİVERSİTESİ	SAĞLIK BİL. ENST.	DOKTORA	ÇOCUK GELİŞİMİ	Üstün Yetenekli Öğrencilerin Eğitimine Yönelik Görüş ve Politikaların İncelenmesi
T22	2011	MARMARA ÜNİVERSİTESİ	EĞİTİM BİL. ENST.	DOKTORA	EYTEPE*	

T23	2012	NECMETTİN ERBAKAN ÜN.	EĞİTİM BİL. ENST.	Y. LİSANS	FEN BİLGİSİ EĞİTİMİ	Bilim Sanat Merkezlerinde Bilim Etkinliklerinden Faydalanan Üstün Zekalı Öğrencilerin Bilim Okuryazarlığı Analizi
T24	2012	ANADOLU ÜNİVERSİTESİ	EĞİTİM BİL. ENST.	Y. LİSANS	ÜSTÜN ZEKÂLILAR EĞİTİMİ	Seçici Problem Çözme Tekniğinin İlköğretim 6. Ve 7. Sınıf Öğrencilerine Yönelik Matematik Eğitimindeki Sosyal Geçerliliğinin Değerlendirilmesi
T25	2013	ANADOLU ÜNİVERSİTESİ	EĞİTİM BİL. ENST.	Y. LİSANS	ÜSTÜN ZEKÂLILAR EĞİTİMİ	ÜYEP'e Başvuran Öğrencilerin Bilimsel Yaratıcılık Bileşenlerindeki Cinsiyet Farklılıklarının İncelenmesi
T26	2012	İNÖNÜ ÜNİVERSİTESİ	EĞİTİM BİL. ENST.	DOKTORA	EPÖ****	İlköğretim 4. Ve 5. Sınıf Fen ve Teknoloji Dersi İle Matematik Dersinde Üstün Zekalı Öğrencilere Yönelik Uygulamaların Değerlendirilmesi
T27	2013	GAZİOSMANPAŞA ÜNİ.	EĞİTİM BİL. ENST.	Y. LİSANS	FEN BİLGİSİ EĞİTİMİ	Üstün Yetenekli Öğrencilerle Akranlarının Çevre Okuryazarlığı Düzeylerinin Karşılaştırmalı İncelenmesi
T28	2013	ABANT İZZET BAYSAL ÜNİ.	EĞİTİM BİL. ENST.	DOKTORA	FEN BİLGİSİ EĞİTİMİ	Fen Alanında Üstün Yetenekli Öğrencilerin Tanınmasına Yönelik Bir Model Geliştirme Önerisi
T29	2013	İSTANBUL ÜNİVERSİTESİ	SOSYAL BİL. ENST.	DOKTORA	ÜSTÜN ZEKÂLILAR EĞİTİMİ	Üstün Zekalı Çocukların Ebeveynlerine Yönelik Geliştirilen Aile Eğitimi Programlarının Etkililiğinin Sınanması
T30	2013	GAZİOSMANPAŞA ÜNİ.	EĞİTİM BİL. ENST.	Y. LİSANS	RPD**	Üstün Yeteneklilerin Psikolojik Belirtileri, Stres Kaynakları ve Stres Karşısındaki Tepkileri
T31	2013	İNÖNÜ ÜNİVERSİTESİ	EĞİTİM BİL. ENST.	DOKTORA	FEN BİLGİSİ EĞİTİMİ	Üstün Yetenekli Öğrencilerin Epistemolojik İnançlarının Fen Öğrenmeye Yönelik Motivasyon Düzeyi ve Fen Başarıyla İlişkisi
T32	2013	OKAN ÜNİVERSİTESİ	SOSYAL BİL. ENST.	Y. LİSANS	İŞLETME	Üstün Zekalı ve Yetenekli Bireylere Yönelik Eğitim Modelleri ve Öğretimsel Uygulamaları
T33	2012	ONDOKUZ MAYIS ÜNİ.	EĞİTİM BİL. ENST.	Y. LİSANS	GÜZEL SANATLAR EĞİTİMİ	Bilim Ve Sanat Merkezlerine Devam Eden 7-11 Yaş Üstün Yetenekli Çocuklara Verilecek Sanat Eğitiminin Niteliği
T34	2014	İSTANBUL TİCARET ÜNİ.	SOSYAL BİL. ENST.	Y. LİSANS	MEDYA VE İLETİŞİM SİS. ÜSTÜN ZEKÂLILAR EĞİTİMİ	Üstün Yetenekli Çocukların Sosyal Medya Kullanım Motivasyonları
T35	2014	ANADOLU ÜNİVERSİTESİ	EĞİTİM BİL. ENST.	Y. LİSANS	ÜSTÜN ZEKÂLILAR EĞİTİMİ	6. Sınıf Öğrencilerinin Matematik Yeteneğindeki Cinsiyet Farklılıkları: ÜYEP Örneği
T36	2015	MARMARA ÜNİVERSİTESİ	EĞİTİM BİL. ENST.	DOKTORA	MATEMATİK EĞİTİMİ	Üstün Zekalı Öğrenciler İçin Yeni Bir Farklılaştırma Yaklaşımının Geliştirilmesi Ve Matematik Öğretiminde Uygulanması
T37	2014	MARMARA ÜNİVERSİTESİ	EĞİTİM BİL. ENST.	Y. LİSANS	RPD**	7-11 Yaş Arası Üstün Ve Normal Gelişim Gösteren Çocukların Aldıkları Müfredat Türüne Göre Denetim Odağı Özelliklerinin "Goodenough-Harris İnsan Çiz Testi" Açısından Değerlendirilmesi
T38	2015	YILDIZ TEKNİK ÜNİ.	SOSYAL BİL. ENST.	Y. LİSANS	SINIF ÖĞRETMENLİĞİ	Türkiye'de Üstün Yetenekliler ve Üstün Zekâlılar Alanında Yapılmış Akademik Çalışmaların Çeşitli Değişkenler Açısından Değerlendirilmesi
T39	2015	ANADOLU ÜNİVERSİTESİ	EĞİTİM BİL. ENST.	Y. LİSANS	ÜSTÜN ZEKÂLILAR EĞİTİMİ	Üstün Yetenekliler Eğitim Programları Değerlendirmeleri Öğrenci Formunun (ÜYEP-DÖF) Revize Edilmesi Ve Psikometrik Özelliklerinin Araştırılması
T40	2015	İNÖNÜ ÜNİVERSİTESİ	EĞİTİM BİL. ENST.	Y. LİSANS	FEN BİLGİSİ EĞİTİMİ	Sekizinci Sınıf Üstün Yetenekli Öğrencilerin Anomalik Durumlara Odaklı Argümantasyon (Dayanaklandırma) Sürecinin Bilimsel Yaratıcılık Düzeylerine Etkisi
T41	2015	SAKARYA ÜNİVERSİTESİ	EĞİTİM BİL. ENST.	Y. LİSANS	TÜRKÇE EĞİTİMİ	Özel Yetenekli (Üstün Zekalı Ve Yetenekli) Ortaokul Öğrencilerinde Yazma Kaygısı
T42	2015	YILDIZ TEKNİK ÜNİ.	SOSYAL BİL. ENST.	Y. LİSANS	EYTEPE*	Üstün Yetenekli Öğrencilerin Eğitiminde Mentorluk ve Bir Model Önerisi
T43	2015	HACETTEPE ÜNİVERSİTESİ	EĞİTİM BİL. ENST.	DOKTORA	SINIF ÖĞRT.	Üstün Yetenekli Öğrencileri Genel Eğitim Sınıfında Destekleyecek Sınıf Öğretmeninin Sahip Olması Gereken Yeterlikler
T44	2015	İNÖNÜ	EĞİTİM BİL.	Y. LİSANS	MATEMATİK	2005-2014 Yılları Arasında Üstün Yeteneklilerin

		ÜNİVERSİTESİ	ENST.			Matematik Eğitimi Üzerine Yapılan Çalışmalar
T45	2016	İNÖNÜ ÜNİVERSİTESİ	EĞİTİM BİL. ENST.	DOKTORA	FEN BİLGİSİ EĞİTİMİ	Rol Model İçerikli Animasyonların Üstün Yetenekli 4. Sınıf Öğrencilerinin Fen Bilimleri Dersinde Zihinsel Risk Alma Davranışları Ve Öğrenmelerine Etkisi
T46	2016	KARADENİZ TEKNİK ÜNİ.	EĞİTİM BİL. ENST.	Y. LİSANS	BÖTE *****	Üstün Yetenekli Öğrencilerin İhtiyaçlarına Yönelik Bilgisayar Alanı Destek Eğitim Etkinliklerinin Tasarlanması, Uygulanması ve Değerlendirilmesi
*		Eğitim Yönetimi Teftişi Planlaması ve Ekonomisi				
**		Rehberlik ve Psikolojik Danışmanlık				
***		Ortaöğretim Fen ve Matematik Alan Eğitimi				
****		Eğitim Programları ve Öğretim				
*****		Eğitimin Sosyal ve Tarihi Temelleri				
*****		Bilgisayar ve Öğretim Teknolojileri Eğitimi				

Ek 2. Bilimsel Analiz Yayın Formu

BİLİMSEL YAYIN ANALİZ FORMU				
A. BİLİMSEL YAYIN KÜNYESİ				
1. Yayın Başlığı:				
2. Yazar/Yazarlar:				
3. Yayın Türü ☐ Bildiri ☐ Makale ☐ Uzmanlık Tezi ☐ YL Tezi ☐ Doktora Tezi ☐ Araştırma Raporu				
4. Yayın Tipi ☐ Ulusal ☐ Uluslararası				
5. Yayın Alanı ☐ Eğitim Bilimleri ☐ Fen Bilimleri ☐ Sosyal Bilimler ☐ Teknik Bilimler				
6. Yayın Dili ☐ Türkçe ☐ İngilizce ☐ Diğer (.....)				
B. BİLİMSEL YAYIN KONUSU				
☐ Öğretmen Yetiştirme ☐ Eğitim Programları ve Öğretim ☐ Eğitim Yönetimi ve Teftişi ☐ Eğitimde Ölçme ve Değerlendirme ☐ Rehberlik ve Psikolojik Danışma ☐ Eğitim Sosyal ve Tarihi Temelleri ☐ Eğitim Teknolojileri	☐ Türkçe Eğitimi ☐ Sınıf Eğitimi ☐ Fen Bilimleri ☐ Matematik ☐ Özel Eğitim ☐ Okulöncesi ☐ Sosyal Bilgiler Eğitimi	☐ Mesleki ve Teknik Eğitim ☐ Yetişkin Eğitimi ☐ Yaşam Boyu Öğrenme ☐ Halk Eğitimi ☐ Aile Eğitimi ☐ Uzaktan Eğitim ☐ Ortaöğretim Alan Eğitimi	☐ Yabancı Dil Eğitimi ☐ Değerler Eğitimi ☐ Din Eğitimi ☐ Bilgisayar Eğitimi ☐ Tarih Eğitimi ☐ Yükseköğretim ☐ Küreselleşme	☐ Karşılaştırmalı Eğitim ☐ Çok kültürlü Eğitim ☐ Görsel Sanatlar Eğitimi ☐ Müzik Eğitimi ☐ Beden ve Spor Eğitimi ☐ Uluslararası Değerlendirme ☐ Ölçme Aracı Geliştirme
C. ARAŞTIRMA METODOLOJİSİ				
1. ARAŞTIRMA DESENİ/MODELİ				
NİCEL ARAŞTIRMA		NİTEL ARAŞTIRMA	KARMA ARAŞTIRMA	
DENEYSEL	DENEYSEL OLMAYAN	☐ Etnografik Araştırma (Kültür Analizi) ☐ Fenomenolojik Araştırma (Olgubilim Araştırma) ☐ Kuram Oluşturma (Gömülü Teori) ☐ Durum Çalışması (Örnek Olay inceleme) ☐ Eylem Araştırması (Aksiyon Araştırması) ☐ Tarihsel Araştırma ☐ Derleme Araştırması	☐ Çeşitleme Deseni ☐ Gömülü Desen ☐ Yakınsayan Desen ☐ Açıklayıcı Desen ☐ Keşfedici Sıralı Desen ☐ Zenginleştirilmiş Desen ☐ İç içe Desen ☐ Dönüştürücü Desen	
☐ Tam Deneysel ☐ Yarı Deneysel ☐ Zayıf Deneysel ☐ Tek Denekli ☐ AB Deseni ☐ Zaman Serisi Deseni ☐ Faktöriyel Desen	☐ Betimsel Araştırma ☐ Karşılaştırmalı Araştırma ☐ Korelasyonel Araştırması ☐ Tarama Araştırması ☐ Temel Araştırma ☐ İlişkisel/Bağlantısal Tarama ☐ Nedensel Karşılaştırma			
2. ÖRNEKLEME YÖNTEMİ				
NİCEL ARAŞTIRMA		NİTEL ARAŞTIRMA	KARMA ARAŞTIRMA	
☐ Olasılıksız Örneklem ☐ Seçkisiz (Random-Tesadüfi) Örneklem ☐ Sistemik Örneklem ☐ Tabakalı Örneklem ☐ Küme Örneklem		☐ Amaçlı Örneklem ☐ Aşırı veya Aykırı Durum Örneklemesi ☐ Maksimum Çeşitlilik Örneklemesi ☐ Benzeşik (Homojen) Örneklem ☐ Tipik Durum Örneklemesi ☐ Kritik Durum Örneklemesi ☐ Kartopu veya Zincir Örneklemesi ☐ Ölçüt (Kriter) Örneklem ☐ Kolay Ulaşılabilir Durum Örneklemesi ☐ Doğrulayıcı veya Yanılsayıcı Örneklem	☐ Aynı Örneklem ☐ Farklı Örneklem ☐ Gömülü Örneklem ☐ Çok Kademeli Örneklem	
3. VERİ TOPLAMA TEKNİĞİ				
NİCEL ARAŞTIRMA		NİTEL ARAŞTIRMA	KARMA ARAŞTIRMA	
☐ Anket ☐ Gözlem ☐ Katılımcı ☐ Katılımcı Olmayan ☐ İçerik Analizi ☐ Metafor Analizi (Mecazlar)		☐ Görüşme (Mülakat) ☐ Yapılandırılmış ☐ Yapılandırılmamış ☐ Odak Grup Görüşmesi ☐ Doküman İncelemesi ☐ Deney	☐ Yarı-Yapılandırılmış ☐ Yarı-Yapılandırılmamış ☐ Test	
4. VERİ TOPLAMA ARACI				

NİCEL ARAŞTIRMA		NİTEL ARAŞTIRMA		KARMA ARAŞTIRMA	
☐ Anket Formu ☐ Başarı Testi ☐ Açık Uçlu ☐ Çoktan Seçmeli ☐ Eşleştirme ☐ Yetenek Testi ☐ Kişilik Testi ☐ Ölçek Formu ☐ Likert Tipi Ölçek ☐ Tutum Ölçeği ☐ Kontrol Listesi ☐ Sormaca ☐ Dereceli Puanlama Anahtarı ☐ Kontrol Listesi ☐ Hazır Veriler ☐ Envanter ☐ Simülasyon Veri ☐ Kişisel Bilgi Formu		☐ Gözlem Formu ☐ Görüşme Formu ☐ İçerik Analiz Formu ☐ Metafor Analiz Formu ☐ Diyagramlar ☐ Kavram Haritaları ☐ Portfolyo ☐ Belgesel Tarama ☐ Kişisel Bilgi Formu		NİCEL ☐ Anket ☐ Sormaca ☐ Başarı Testi ☐ Yetenek Testi ☐ Kişilik Testi ☐ Ölçek Formu ☐ Likert Tipi Ölçek ☐ Tutum Ölçeği ☐ Kontrol Listesi NİTEL ☐ Gözlem Formu ☐ Görüşme Formu ☐ İçerik Analiz ☐ Metafor Analiz ☐ Diyagramlar ☐ Kavram Haritaları ☐ Portfolyo	
5. VERİ ANALİZİ YÖNTEMİ					
NİCEL ARAŞTIRMA		NİTEL ARAŞTIRMA		KARMA ARAŞTIRMA	
Betimsel ☐ Frekans/Yüzde ☐ Aritmetik Ortalama ☐ Standart Sapma	Kestirimsel ☐ t-testi ☐ Korelasyon ☐ ANOVA/ANCOVA ☐ MANOVA/MANCOVA ☐ Güvenirlilik Analizi ☐ Açıklayıcı Faktör Analizi ☐ Doğrulayıcı Faktör Analizi ☐ Regresyon Analizi ☐ Non-Parametik Testler ☐ Diskriminant Analiz ☐ Kümeleme Analizi ☐ Yapısal Eşitlik Modeli ☐ Test Eşitleme, CAT, HLM, DiF ☐ Ki-Kare Analizi ☐ Diğer (.....)	☐ Betimsel Analiz ☐ İçerik Analizi ☐ Betimsel İçerik Analizi ☐ Frekans Analizi ☐ Söylem Analizi ☐ Doküman Analizi	☐ Paralel Veri Analizi ☐ Eş Zamanlı Veri Analizi ☐ Sıralı Veri Analizi		